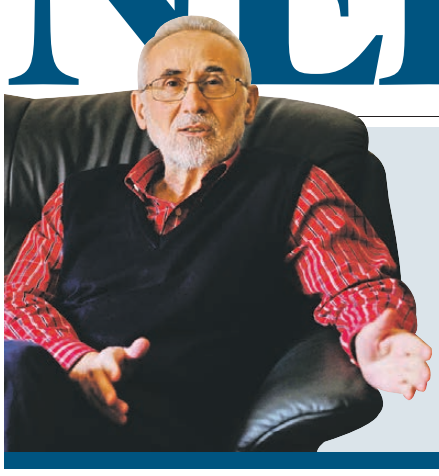
2014. május 14., szerda • LXXII. évfolyam • 112. szám, 20 oldal • 230 forint, előfizetőknek 150 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Az akadémikusok szembeszálltak Orbán Viktor emlékezetpolitikájával

- Romsics Ignác a Horthy-vitáról: A csapatok harcban állnak.
- Tűrhetetlennek tartják a Bánhegyi-féle történelemkönyvet. **Az ügy** →4–5

Egészségügy Egyre több helyen késéssel kapják meg a pénzüket a számlás orvosok

Kórházak válságban

Danó Anna

A kórházak adóssága májusra már jóval meghaladta a hatvanmilliárd forintot – tudta meg a *Népszabadság*. Bár a kormány a választás előtt összerakott a 34 legeladósodottabb intézménynek egy kisebb, 5,1 milliárdos segélycsomagot, azt végül nem osztották ki. Úgy tudni, majd a leendő államtitkár lehetősége lesz, hogy már az első lépései egyikeként jó hírt – magyarul: pénzt – vigyen a kórházaknak. Már csak az a kérdés, hogy a kórházaknak van-e idejük ezt kivárni.

A kórházaknak ugyanis nincs semmilyen tartalékuk. A szekszárdi intézményben, mint ismert, a vállalkozó orvosok heteket várnak a számlás kifizetésekre, de ez lassan általános jelenséggé válik. Több kórház „számlás” alkalmazottai is arról számoltak be lapunknak, hogy nyolc-tizenkét hetet várnak a bérükre. Van olyan hely is, ahol az orvosi ügyeleteket ellátó orvosvállalkozások sem jutnak hónapokig a pénzükhöz. Több kórházigazgató nyilatkozott úgy: a kórházfenntartó utasítására „állították sorba” a számlákat, így a vállalkozói szerződéssel munkát vállaló gyógyítók is e sorba kerültek, s nem feltétlenül előre. A közös közbeszerzésekkel érintett, gáz-, elektromos és gyógyszerszámlákat ugyanis muszáj időben fizetniük. Máskülönben az energiaszolgáltatók a következő hónapban drasztikusan emelik a díjat. Korábban ezekért a szolgáltatásokért 60-90 napra fizethettek, most 30 napon belül kell.

Lapunk megkérdezte az intézményfenntartó GYEMSZI-t, adtak-e ilyen utasítást. A válasz az volt, hogy a kórházak önállóan gazdálkodó intézmények. A vállalkozó orvosok számláinak utalása – mint minden bérjellegű kifizetés – prioritás. Egyúttal tagadták, hogy volna olyan belső utasítás, amely a vállalkozói számlák sorba állítására kötelezné a főigazgatókat. Hozzátették: „a közös közbeszerzések, a vis maior alap működtetésével a GYEMSZI arra törekszik, hogy minden tőle telhető segítséget megadjon a kórházaknak. Az ágazat finanszírozási problémái közismertek.”

Az eladósodás és az új számviteli szabályok miatt két tucat olyan kórház van, amelynek már az év első felében elfogyhat a pénze, nekik már az is nehézséget okozhat, hogy megvegyék a napi gyógyításhoz szükséges eszközöket. Az új számviteli szabályok szerint ugyanis az intézmények nem költhetnek többet, mint amennyi a bevételük az adott hónapban.

Egészségügyi közgazdászok szerint az új számviteli szabályok mellett legfeljebb négyszázaléknyi adósságállomány menedzselhető. Az az intézmény, amelynek ennél több van, előbb-utóbb képtelen lesz ellátni a napi feladatait. Az eladósodás csúcstartói eddig csak azért úszhatták meg rendeléseik leállítását, mert a Magyar Államkincstár csak a választás után, május elsejétől „élesítette” a rendszert. A még kezelhető adósság négyszázalékos limitjén már januárban túl volt a fővárosi Károlyi és a Péterfy Sándor utcai, az ajkai, a hódmezővásárhelyi, a komlói, az esztergomi, a szentesi, a Zala, illetve a Fejér megyei kórház, az Országos Kardiológiai Intézet és a Honvédkórház. Az említett intézmények többsége az elmúlt egy hónapban – néhány kivételtől eltekintve – százmilliós összegekkel növelte tartozásait. A szekszárdi megyei kórház éves büdzséje 8,4 milliárd, adóssága pedig 1,3 milliárd forint. Ez már a kezelhetetlen tartozás kategóriájába tartozik.

Rásky László, az Orvostechnikai Szövetség főtitkára lapunk kérdésére elmondta, hogy egyre több intézmény esetében kénytelenek kizárólag készpénz ellenében szállítani. Különösen ott élnek ezzel, ahol már két hónapnál is régebben lejárt a számla. Így készpénz ellenében kaphat már csak orvosi eszközöket az Országos Kardiológiai Intézet, a Honvédkórház, valamint a váci kórház. Szövetségük a kormánynál is sürgette már az intézmények konszolidációját.

Addig azonban nincs más lehetőség, mint hogy a kórházak vezetői részben sorba állítják a számlákat, másrészt korlátozzák a havonta ellátható betegek számát. Legutóbb *Rácz Jenő*, a Veszprém megyei kórház főigazgatója kényszerült magyarázkodásra a helyi újságban, mert két beteg is arról panaszkodott: két hét alatt több mint hatvanszor hívták az intézmény diagnosztikai előjegyzési vonalát, de senki nem vette fel a telefont.

Biszku Bélát elítélték

A 92 éves Biszku Bélát az 1956-os forradalmat követő megtorlások miatt felbujtóként, több emberen elkövetett emberöléssel és bűnpártolással megvalósított háborús bűntett és más bűncselekmények miatt öt és fél év szabadságvesztésre ítélte nem jogerősen a Fővárosi Törvényszék. →6 FOTÓ: TEKNŐS MIKLÓS

ÖTÖDIK HASÁB

5+6

Történettudományi közhely, hogy kétnemzedéknyi az az idő, amelynek letelte után közvetlen megismerhetőségről már nem beszélhetünk. Mire kétszer haminc év lepereg, az egykor megtörtént eseményekről a jelenlévők tanúskodásából már nem, csak a dokumentumokból lehet tudomást szerezni. Aztán még egy emberöltő, és marad a történelemkönyv. A kanonizált história – amelynek annyi köze van a valósághoz, amennyi.

A megismerhetőség problémája azonban nem pusztán filozófiai kérdés. Most egy olyan perben hoztak ítéletet, amelyben egy politikusnemzedék utolsó élő tagja ül a vádlottak padján, és olyan, két emberöltővel korábban elkövetett tettekért kell felelnie, amelyek bűn mivoltát nem vitatja senki, legföljebb azt, hogy a bűn csupán történelmi vagy büntetőjogi is egyben. Éppen ezért fontossá válik a kérdés: a hat évtizeddel ezelőtt cselekvő minden döntéshozó és minden pufajkába bújt önjelölt igazságosztó vétkéért meg kell-e lakolnia, vagy csak azért felelős, amit ő tett?

Amit Biszku Béla terhére rótt az ügyész, azért életfogytiglant kért rá. A 92 éves egykori állami és pártvezető ügyvédje ezzel szemben felmentést. A bíróság ezek után nem a várható döntések valamelyikét hozta. Háborús bűntett elkövetéséért enyhének számító büntetést szabott ki, bár a bíró az indoklásában világosan levezette, hogy a legsúlyosabb pontban, a salgótarjáni sortűzben felbujtónak minősített Biszkura miért nem rótt súlyosabb szabadságvesztést.

A bíróság első fokon, többek között háborús bűntettért, 5 év 6 hónapnyi letöltendő börtönre ítélte Biszku Bélát. Szimbolikus számok, és mi csak remélhetjük, hogy a bíró tollát nem jelképteremtő szándék vezette, amikor meghozta az ítéletét. *(A szerk.)*

A minisztérium nem akadt fenn Vajna kaszinós céghálóján

Az Andy Vajnát öt kaszinókoncesszióhoz juttató minisztérium szerint átlátható a filmügyi biztos cégbirodalma. Ám a tárca és a cégnyilvántartás adatai eltérnek egymástól. →10

Puch László vendégei lesznek a parlamenttől búcsúzó MSZP-sek

Ma és holnap Harkányban tartanak „baráti találkozót” azok a szocialisták, akik búcsúznak az Országgyűléstől. Akadnak azonban arra utaló jelek, hogy „baráti politizálás” is lesz. →7

BARROSÓNÁL JÁRT JACENYUK

Az Európai Bizottság elnöke és az ukrán kormányfő két megállapodást is aláírt tegnap Brüsszelben: az EU összesen 365 millió euróval támogatja az államépítést és a civil társadalmat, továbbá egymilliárd eurós kölcsönt ad Ukrajnának. →8

FOTÓ: REUTERS – FRANCOIS LENOIR

Vélemény

Csányi utca 5.

N. Kósa Judit felidézi egy erzsébetvárosi épület történetét, amelyet most múzeummá alakítanak. →11

Egy nyugdíjas kontextusa

Tamás Gáspár Miklós vitába száll Vári Györggyel. De nem egészen. →12

9 770237 377039 14112